

Samrådsredogörelse

Vattentjänstplan för Oskarshamns kommun

Samrådsbeslut KS: 2023-09-19
Samrådstid: 2023-10-02 – 2023-12-02
Granskningsbeslut KS: 2025-XX-XX

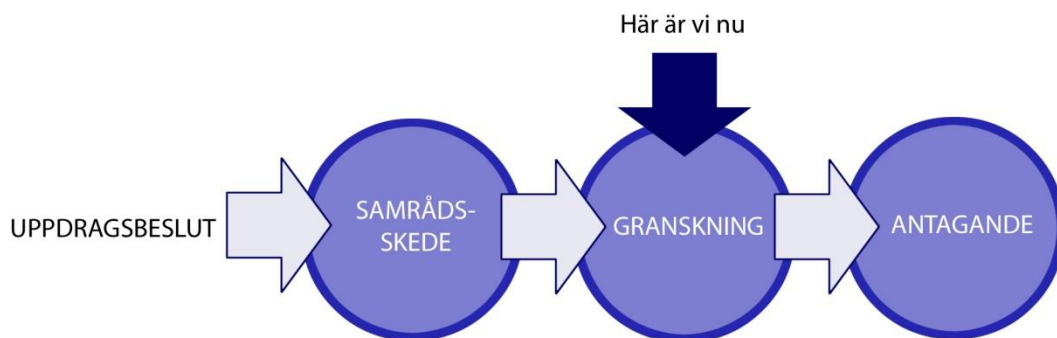
Diarienummer: KS 2023/000757

Inledning

I samrådsredogörelsen sammanställs inkomna synpunkter från samrådstiden tillsammans med kommunens svar på hur synpunkterna beaktas i den fortsatta hanteringen av planärendet. Här redovisas även de ändringar av planhandlingarna som framförda synpunkter har föranlett (3 kap. 11 § PBL).

Samrådsskedet

Förslag till ny vattentjänstplan har varit ute på samråd och ska nu ställas ut för granskning innan antagandeprövning sker. Samrådet pågick 2 oktober 2023 till 2 december 2023 och kommunmedborgare, myndigheter och kommunala förvaltningar hade då tillfälle att lämna synpunkter gällande översiktsplanen. Samrådet kungjordes på kommunens anslagstavla, på kommunens hemsida och genom annons i kommuntäckande dagstidningar. Under samrådstiden fanns handlingarna tillgängliga på hemsidan och på biblioteken i Oskarshamn, Figeholm, Kristdala och Påskallavik samt i servicecenter i stadshuset.

Figur 1 Processen för Vattentjänstplanen. Den här samrådsredogörelsen redovisar inkomna synpunkter från samrådsskedet i processen för Vattentjänstplanen som är ett tillägg till översiktsplanen. Vattentjänstplanen är nu utställd för granskning. Möjlighet att inkomma med synpunkter finns under granskningstiden. Därefter tas Vattentjänstplanen upp i kommunfullmäktige för antagande.

Sammanfattning av ändringar

Nedan sammanfattas de större ändringar som har gjorts i planhandlingarna efter samrådet.

- Kompletterande bedömning om vilka utpekade områden för dagvattenhantering i Översiktsplanen som kan fördröja och rena dagvatten från befintligt ledningsnät.
- Kompletterande översiktskarta och text över riskområden för skred och strandnära erosion. Förtydligande om förutsättningarna för ras, skred och erosion i kommunen och vilken hänsyn som beaktas för riskområden.
- Kompletterande översiktskarta och text över förorenade områden. Förtydligande om hantering av dagvattenhantering i förorenade områden.
- Kompletterande text om vilka kapacitetsbehov som finns för ledningsnätet för att ansluta aktuella utvecklingsområden i Översiktsplanen.

- Skyfallsanalysen har kompletterats med fler risker till följd av ovidkommande vatten (dvs. dagvatten som tillförs spillvattennätet) såsom bräddningar.
- Skyfallsanalysens riskbedömning för marköversvämning av VA-anläggningar har kompletterats med bedömd sannolikhet och konsekvens. Ett riskområde i Kristdala har omklassats från mycket stor risk till stor risk för dricksvattenförsörjningen.
- Komplettering och revidering av tidplan för åtgärder i åtgärdsprogrammen. Tidplan för revidering av enskilda vattenskyddsområden är tillagt i åtgärdsprogrammen.

Inkomna synpunkter

Under samrådstiden inkom 8 skriftliga yttranden. Av dessa har 5 inget att erinra mot planförslaget. Länsstyrelsen lämnade samrådsyttrande efter att kommunen kompletterat samrådshandlingarna med en ny miljökonsekvensbeskrivning.

Yttrande från	Ankomstdatum	Kommentar
Vimmerby Energi och miljö	2023-11-28	Inga synpunkter
Sjöfartsverket	2023-10-02	Inga synpunkter
Lantmäteriet	2023-10-09	Inga synpunkter
E.ON Energidistribution AB	2023-10-05	Inga synpunkter
Smålandskusten skärgårdsförening	2023-10-10	Inga synpunkter
Skogsstyrelsen	2023-12-01	Synpunkter
Region Kalmar Län	2023-11-08	Synpunkter
Länsstyrelsen	2025-02-24	Synpunkter

På följande sidor redovisas inkomna synpunkter följt av kommunens svar på hur synpunkterna beaktas i den fortsatta hanteringen av planärendet för Oskarshamns kommuns vattentjänstplan. För komplett yttrande från Länsstyrelsen se bilaga.

Yttrande från	Yttrande	Kommunens svar
Vimmerby Energi & Miljö AB	Vimmerby Energi & Miljö har inget att erinra mot planförslaget.	-
Sjöfartsverket	Sjöfartsverket har inget att erinra mot planförslaget	-
Lantmäteriet	Lantmäteriet har inget att erinra mot planförslaget.	-
E.ON Energidistribution AB	E.ON Energidistribution har inget att erinra mot planförslaget.	-
Smålandskustens skärgårdsförening	Smålandskustens skärgårdsförening har inget att erinra mot planen	-
Skogsstyrelsen	Vill upplysa att planen inte påverkar pågående skogsbruk i betydande omfattning. Möjligen kan kraven skärpas något avseende hänsyn till vattenförekomst vid skogsbruksåtgärder. Ang vattendomen för Humeln så kan råvattenuttaget ha en betydande påverkan i Förgsjöåns vattenföring vid lågflöde och i Virån längre nedströms. Vattendomen tillåter ett råvattenuttag på 3 miljoner m ³ per år vilket motsvarar ca 96 liter/s.	Vattendomen för Humeln har ställningstagandet att begränsa lågvattenflöde i Virån (och lågvattenstånd i Humeln) så att lika goda eller t.o.m bättre ekologiska förhållanden kan erhållas i framtiden. I vattendomen säkerställs att minsta förbisläpp till Virån ska vara 100 L/s. Synpunkten medför ingen ändring i planen.
Region Kalmar Län	För att undvika oklarheter behöver planen iakttas en beredskap och klargörande av förhållandet mellan industrin och VA-kollektivet vid speciella händelser när vattentjänsterna inte kan levereras fullt ut. Industrin står för cirka 50% av dricksvattenanvändningen i länet och betecknas som avtalskund, och är inte en del av VA-kollektivet. I praktiken innebär det att VA-huvudmannen inte har skyldighet att leverera dricksvatten till industrin vid händelser där det råder dricksvattenbrist.	I kommunens ABVA regleras förhållandet mellan dricksvatten för hushåll (VA-kollektivet) och för andra ändamål: <i>"Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål...". "Industrier eller andra verksamheter med stor förbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare påräkna att huvudmannen kan klara sådana behov om inte detta särskilt avtalats".</i> Föreskriften är skriven vid normal distribution, men gäller även vid kriser som vattenbrist. Synpunkten medför ingen ändring i planen.

Yttrande från	Yttrande	Kommunens svar
Länsstyrelsen komplett yttrande se bilaga	Kommunen redovisar verksamhetsområdena och planerad utbyggnad gällande spill- och dricksvatten på sida 32-72 i vattentjänstplanen. Kommunen kan även ha ansvar för dagvattenhantering enligt 6 § LAV. Det är bra om kommunen kompletterar med dessa uppgifter för respektive verksamhetsområde	Planen har kompletterats med vilka vattentjänster som är beslutade för de olika verksamhetsområdena. Kommunen beskriver i VA-utbyggnadsplanen att det i nuläget inte finns behov av dagvatten för bevakningsområden eller planerade utbyggnadsområden.
Länsstyrelsen	Information om kommunens beslut om verksamhetsområden behöver finnas samlade hos kommunen på ett sådant sätt att alla intressenter enkelt kan ta del av dessa. Några kommuner har publicerat uppgifterna i en karttjänst. Redovisa hur Oskarshamns kommun har offentliggjort detta.	I den digitala översiktsplanen, som finns tillgänglig på kommunens hemsida, finns karta över VA-verksamhetsområden i de interaktiva kartorna. Synpunkten medför ingen ändring i planen.
Länsstyrelsen	Gällande förorenade områden saknas en tydlig beskrivning av spridning av föroreningar från förorenade områden via dagvatten och skyfall. Föroreningar finns oftast i en mark- och en vattenfas. Vissa föroreningar binder hårt till markpartiklar och fastläggs i mark men många föroreningar är helt eller delvis vattenlösliga varvid de löses upp och följer med olika vattenflöden. Mängden vatten som infiltrerar genom ett förorenat markområde är därför relevant för bedömning av spridning av föroreningar från samtliga områden, inte enbart sådana markområden som används för dagvattenanläggningar.	Planen har kompletterats med översiktskarta över förorenade områden (<i>bilaga 2</i>) och ett nytt avsnitt om förorenade områden som beskriver förorenade områdets möjliga påverkan på recipienters MKN. Kommunen tar hänsyn till risk för förorenings-spridning via dagvatten från förorenade områden i samband med anläggningsarbeten och i den fysiska planeringen.

Yttrande från	Yttrande	Kommunens svar
Länsstyrelsen	Länsstyrelsen bedömer att vattentjänstplanen behöver kompletteras med en bedömning av eventuella risker för ras, skred och stranderosion. Bedömningen behöver motiveras så det går att avgöra vilka resonemang som ligger bakom bedömningarna. Även risker kopplat till bergras och blocknedfall behöver beskrivas. Dessa stabilitetsrisker kan ha en väsentlig betydelse för hur mark- och vattenområden ska användas samt för hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.	Planen har förtydligats med förutsättningarna för ras, skred och erosion i kommunen i nytt avsnitt samt ny översiktskarta över skredriskområden i bilaga 1. Kommunen bedömer att det inte finns riskområden för bergras eller blocknedfall. Skyfallsdelen har kompletterats med ökad övervakning av riskområden vid skyfall.
Länsstyrelsen	De flesta ledningsnät har ofta stort inläckage och det är inte ovanligt att det finns felkopplade tak- och dräneringsledningar anslutna till ledningsnätet för spillvatten. Dessa har ofta stor inverkan på flödet till reningsverket och är beroende av nederbörds mängden. Länsstyrelsen bedömer att skyfallsanalysen behöver också kompletteras med ovanstående risker.	Skyfallsanalysen har kompletterats med fler risker till följd av ovidkommande vatten såsom bräddningar
Länsstyrelsen	Det är inte heller tydligt hur de identifierade riskområdena förhåller sig till allmänna VA-anläggningar och/eller samhällsviktig verksamhet. Kommunen behöver särskilt specificera, förtydliga och utveckla bedömningen för hur allmänna VA-anläggningar påverkas för att följa lagstiftningens krav enligt 6 b § LAV. Det vore positivt om bedömningen innehöll någon form av värdering eller prioritering av riskområdena, exempelvis genom att beskriva var konsekvenserna av ett skyfall blir störst.	Konsekvensen för de identifierade riskområdena för marköversvämning och ovidkommande vatten är förtydligad i tabell 8-10. Kommunen bedömer att identifierade riskområdena som påverkar dricksvattenförsörjningen även får en konsekvens för samhällsviktig verksamhet.

Yttrande från	Yttrande	Kommunens svar
Länsstyrelsen	Kommunen anger att de ska utreda möjligheterna gällande återvunnet vatten och slamhantering, en tidplan presenteras för detta i tabell 21. Utredningen kommer ske inom intervallet 2023-2030. Länsstyrelsen bedömer att det behöver motiveras varför det krävs så lång tid för att utreda möjligheterna.	Efter samrådsskedet har tidsperioden justerats till 2025–2030. Utredningstiden är lång för att kommunen har undersökt alternativ till anläggningsjord/avfallsdeponier under en längre period utan framgång och avvaktar nu ev. nya nationella riktlinjer. Det finns en offentlig utredning om Hållbar slamhantering som lämnade sitt betänkande 2020 till regeringen men ingen proposition har tagits fram. Vart fjärde år upphandlas leverantör för slamomhändertagande och då sker omvärldsanalys och utvärdering av alternativ för slamomhändertagande. Synpunkten medför ingen ändring i planen.
Länsstyrelsen	Hur ser det ut med nödvattenplan? Finns en sådan framtagen? Är den under framtagande? Ingår höjd beredskap? Det hade varit bra om detta framgick av vattentjänstplanen, även om själva innehållet i en nödvattenplan kan vara säkerhetskänsligt.	Kommunen har framtagen en beredskapsplan för dricksvattenförsörjning där nödvattenförsörjning ingår. I kommunen pågår även arbete att fram en kontinuitetsplan samt revidera beredskapsplanen för att hantera förhöjd beredskap. Planen är förtydligad enligt ovan.
Länsstyrelsen	I de fall kommunen redan har beslutat om att revidering av skyddsområde och/eller skyddsföreskrifter är nödvändiga hade det varit önskvärt med en mer detaljerad tidplan för dessa revideringar.	Åtgärdsprogram för befintlig dricksvattenförsörjning och avloppsrening är förtydligad med när och i vilken ordning ansökan om att revidera/upprätta vattenskyddsområde planeras att lämnas till tillsynsmyndighet.

Yttrande från	Yttrande	Kommunens svar
Länsstyrelsen	Generellt sett skulle tidplanerna för beskrivna åtgärder i många fall kunna brytas ner i delmoment och preciseras mer ingående avseende tid än att det sker löpande. Länsstyrelsen efterlyser även en kolumn för vilken funktion/förvaltning inom kommunen som är ansvarig för genomförandet av respektive åtgärd.	Löpande åtgärder är mindre åtgärder som kan omprioriteras efter behov. Kommunen tidsätter dessa i verksamhetens årsplanering eller enligt kontrollprogram. Ur säkerhetssynpunkt specificeras inte säkerhetshöjande åtgärder för dricksvatten, beredskapsåtgärder och röjning av ledningsgator. Ansvarig för respektive åtgärdstabell står i tabellhuvudet. KSNAT innebär att Tekniska kontoret är ansvarig. SBN innebär att Samhällsbyggnadskontoret är ansvarig. Synpunkten medför ingen ändring i planen.
Länsstyrelsen	Figur 14 som finns i dokumentet behöver förtydligas så det går att utläsa vilka objekt, tätorter eller bebyggelseområden som pekas ut. Det behöver även förtydligas vad numreringarna betyder.	Planen har kompletterats med en ny tabell (tabell 5) som förtydligar vilka områden som är utpekade i figur 14 och vilken typ av dagvattenåtgärd som är lämplig. Numreringen i figur 14 är förtydligad.
Länsstyrelsen	Oskarshamns kommun har på ett systematiskt sätt beskrivit bedömningen för "sammanhållen bebyggelse" har gjorts. Bedömningen gjordes i beslut (SBN 2011-05-18 § 97). Då bedömningen gjordes för nästan 14 år sedan är det bra om kommunen inkluderar ett resonemang om det finns några nya områden som kan träffas av definitionen i vattentjänstplanen.	Under samrådsskedet uppdaterades behovslistan i tabell 15 med aktuella siffror från 2023 för antal hushåll och andel permanentboende. Uppdateringen påverkade inte behovsbedömningen för områden som omfattas av § 6 LAV Planen är förtydligad enligt ovan.
Länsstyrelsen	Fornlämningar, kyrkomiljöer och byggnadsminnen är enligt Kulturmiljölagen skyddade. Tillstånd för ingrepp i och vid dessa bör i god tid sökas hos Länsstyrelsen innan planerade åtgärder påbörjas.	Synpunkten beaktas i det fortsatta arbetet.

Yttrande från	Yttrande	Kommunens svar
Länsstyrelsen	Vid kommande åtgärder för VA-utbyggnad till exempel ledningsdragning, ska nödvändiga tillstånd sökas hos Länsstyrelsen och hänsyn tas till riksintressen, naturreservat, Natura 2000-områden o.d.	Synpunkten beaktas i det fortsatta arbetet.
Länsstyrelsen	Riksintressen enligt 3 kap. och 4 kap. Miljöbalken och planens eventuella påverkan på berörda riksintressen har redovisats och beaktats på ett tillfredsställande sätt.	Synpunkten beaktas i det fortsatta arbetet.